

NACIONALNA NORMIZACIJA

Od 1986. godine se redovito svake godine 14. listopada obilježava kao SVJETSKI DAN NORMA. Međunarodna normizacijska organizacija ISO, Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo IEC i Međunarodna telekomunikacijska udruga ITU na taj način iskazuju poštivanje zajedničkih napora stručnjaka širom svijeta te ih podržavaju u razvijanju dragovoljnih tehničkih sporazuma koji se izdaju kao međunarodne norme.

Ovogodišnja poruka Svjetskog dana norma glasi: NORME: VELIKE KORISTI ZA MALE PODUZETNIKE.

Ovom porukom INA-Industrija nafte, d.d. je također obilježila Svjetski dan norma i to u petak 20. listopada 2006. prigodnim predavanjima direktorice Sektora upravljanja kvalitetom gđe Jadranke Belinić-Gak, privremene ravnateljice Hrvatskog zavoda za norme gđe Snježane Zima i gđe Dubravke Barnjak, djelatnice Sektora zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša iz INE.

Svečano obilježavanje započelo je uvodnim predavanjem gđe Jadranke Belinić-Gak, koja je prisutne informirala o statusu poslova i planovima rada na području normizacije u INI.

Snježana Zima je u svom izlaganju prisutnima iznijela rezultate, novosti te planove za budućnost Hrvatskog zavoda za norme (u dalnjem tekstu: HZN). Svoje predavanje gđa Zima je počela prikazom prve godine aktivnosti HZN-a kao nacionalnog normirnog tijela Republike Hrvatske koje ima važnu ulogu i odgovornost u tehničkom usklađivanju i primjeni zakonodavstva, koji je važan čimbenik tržišnog gospodarstva. Zatim je govorila o javnosti rada ove ustanove. Istaknuto je da je HZN mjesto susreta zainteresiranih strana, forum za tržišno dogovaranje i stvaranje nacionalnog konsenzusa.

Prema sada dostupnim podacima želju za članstvom u HZN-u iskazalo je 240 pravnih osoba koje ostvaruju dobit, 2 komore (HGK, HOK), 9 stručnih društava, 30 fakulteta, škola te 40 tijela državne uprave. INA je također iskazala želju za članstvom u HZN-e te je njezina prijava registrirana kao 156. prispjela prijava. U prvoj godini svoga postojanja i rada HZN je pristupio reorganizaciji tehničkih odbora i pododbora. INA je prijavila svoje predstavnike u 36 različita tehnička odbora HZN-a. U tehnički odbor TO 28 Naftni proizvodi i maziva čije tajništvo je do sada vodio Sektor upravljanja kvalitetom prijavljeno je za rad u odboru i njegovim pododborima 29 članova od čega su 23 člana delegirana iz INE.

Nakon kratkog predstavljanja rezultata ostvarenih u HZN-u, gđa Zima je govorila o novostima, novom načinu komunikacije s članovima HZN-a, dosadašnjim rezultatima rada, izdavaštvu te planovima za budućnost. Na kraju svoga izlaganja zahvalila je Upravi INE na dosadašnjoj podršci HZN-u, na dosadašnjem doprinosu stručnjaka INE hrvatskoj normizaciji te na trajnom promicanju normizacije općenito. Nakon predavanja gđa Zima je odgovarala na pitanja prisutnih.

O strategiji približavanja zakonodavstvu EU iz područja zaštite okoliša zanimljivu prezentaciju priredila je gđa Lidija Bertović, direktorica Sektora zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša, koju je prisutnima iznijela gđa Dubravka Barnjak, djelatnica Sektora.

Za sve sudionike svečanosti izložena su predavanja bila izvor korisnih informacija.

Beata Gabrić

Novi pristup

Cilj Europske unije jest stvaranje jedinstvenog zakonodavstva, ograničenog na elemente bitne za zaštitu zdravlja i sigurnost građana. U ostvarenju toga sudjeluju i europske organizacije za normizaciju CEN, CENELEC i ETSI, izrađujući norme kao podršku europskom zakonodavstvu o slobodi prometa roba, za izgradnju jedinstvenog europskog tržišta.

Treba naglasiti da je uporaba norma dragovoljna. Međutim, to mnogi još uvijek ne razumiju, pitajući se što će nam uopće norma koja ne obvezuje. Novi pristup je novo tehničko oruđe za tehničko usklađivanje, a sadržano je u Direktivama Europske unije (direktive novog pristupa) koje definiraju bitne elemente za proizvod i njegov utjecaj na zdravlje i sigurnost uporabe. Direktive su obvezujuće, a metode i način tehničkog rješenja na koji će ih netko provesti je proizvoljan.

Može se odabrat i vlastiti put. Međutim, odabirom vlastitog puta i metoda mora se osigurati i složena tehnička dokumentacija, ovjerena od priznatih tijela da je sukladna odgovarajućim direktivama. To je često složeniji, mukotrpni i duži put.

Stoga nije potrebno izmišljati «toplu vodu». Primjenom usklađenih europskih norma korisnik je automatski otklonio sva pitanja sukladnosti s bitnim zahtjevima utvrđenim

NORMIZACIJA

u direktivi. U realizaciji cjelokupnog posla oko norma je bitno sudjelovanje stručnjaka iz industrije, da u norme uključe sve pojedinosti za pridržavanje zakona. Sudjelovanje u ovom poslu nije ekskluzivno pravo stručnjaka iz velikih tvrtki. Nema malih i velikih. Postoje oni koji hoće i oni koji neće, koji znaju i koji ne znaju. A svoje interese treba zastupati i argumenturano braniti. Jedan od načina za to u Republici Hrvatskoj jest članstvo u tehničkim odborima HZN i aktivan rad.

Zlatko Posavec

18. sastanak tehničkog odbora TO 506

18. sastanak TO 506, Materijali, oprema i konstrukcije za industriju nafte, prirodnog plina i geotermalnih voda održan je 29. rujna 2006. godine u Hrvatskom zavodu za norme. Nakon što je prihvaćen predloženi dnevni red, privremena ravnateljica Hrvatskog zavoda za norme informirala je članove TO o dosadašnjem radu nacionalnog normirnog tijela Hrvatskog zavoda za norme (HZN) kao javne ustanove te naglasila ulogu hrvatske normizacije u procesu pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU.

PRIJEDLOZI ZA PRIHVAĆANJE međunarodnih i europskih norma u izvorniku

EN ISO 13503-5:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Fluidi i materijali za završno opremanje bušotina – 5. dio: Postupci za mjerjenje dugotrajnosti provodnosti podupirača (ISO 13503-5:2006)

EN ISO 13533:2001/AC :2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Bušača i proizvodna oprema – Oprema kroz koju se buši (ISO 13533:2001/Cor.1:2005)

EN ISO 13628-2:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Projektiranje i rad podvodnih sustava – 2. dio: Nevezani savitljivi cjevovodi za podvodne i morske uvjete (ISO 13628-2:2006)

EN ISO 13628-6:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Projektiranje i rad podvodnih proizvodnih sustava – 6. dio: Sustavi upravljanja podvodnom proizvodnom opremom (ISO 13628-6:2006)

EN ISO 14692-2:2002/AC:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Stakloplastične cijevi – 2. dio: Određivanje kvalitete i proizvodnja (ISO 14692-2/Cor.1:2005)

EN ISO 14692-3:2002/AC:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Stakloplastične cijevi – 3. dio: Projektiranje (ISO 14692-3:2002/Cor.1:2005)

EN ISO 15136-2:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Sustavi podizanja vijčanom pumpom – 2. dio: Površinski pogonski sustavi (ISO 15136-2:2006)

EN ISO 15156-1:2001/AC:2005

Industrija nafte i prirodnog plina – Materijali za uporabu u okolišu, koji sadržava H₂S u proizvodnji nafte i plina – 1. dio: Opća načela za odabir materijala otpornih na pukotinsku koroziju (ISO 15156-1:2001/Cor 1:2005)

EN ISO 15156-2:2003/AC:2005

Industrija nafte i prirodnog plina – Materijali za uporabu u okolišu, koji sadržava H₂S u proizvodnji nafte i plina – 2. dio: Niskolegirani i ugljični čelici otporni na pukotinsku koroziju i uporaba željeznog lijeva (ISO 15156-2:2003/Cor 1:2005)

EN ISO 15156-3:2003/AC:2005

Industrija nafte i prirodnog plina – Materijali za uporabu u okolišu, koji sadržava H₂S u proizvodnji nafte i plina – 3. dio: Legure otporne na pukotinsku koroziju CRAs (legure otporne na koroziju) i druge legure (ISO 15156-3:2003/Cor 1:2005)

EN ISO 16708:2006

Industrija nafte i prirodnog plina – Sustavi transporta cjevovodima Metoda - pouzdanosti na osnovi graničnih stanja (ISO 16708:2006)

ISO 23251:2006

Industrija nafte, petrokemije i prirodnoga plina - Rasteretni i kontrolirani sustavi za sniženje tlaka

ISO 14912:2003/TC 1:2006

Analiza plina – Pretvaranje podataka sastava plinskih smjesa; Tehnički ispravak 1

ISO/TR 24094:2006

Analiza prirodnog plina – Metode vrednovanja za plinske referentne materijale

ISO 6978-2:2003/TC 2:2006

Prirodni plin – Određivanje žive – 2. dio: Uzorkovanje žive amalgamiranjem na zlatnu/platinsku slitinu; Tehnički ispravak 2

Nada Jambrec